

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

torsdag 05. mai 2011 kl 16.30

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat Grenseveien 88

Kart I

Sak	Side
40/11 Rapport 6/2011 - Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen - Samlerapport 2010	2
41/11 Sykehjem i Oslo - Terskel for sykehjemsplass slik bestillerkontorene ser det	3
42/11 Foreløpig innberetning av mistanke om misligheter i en bydel	4
43/11 Endelig innberetning i mislighets sak	4
44/11 Kommunerevisjonens budsjettforslag 2012	5
45/11 Budsjett for kontrollutvalget 2012	6
46/11 Årsrapport om Kommunerevisjonens virksomhet 2010	6
47/11 Arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner - rutine for innspill fra kontrollutvalget	7
48/11 Forvaltningsrevisjon 2011 - Innspill fra medlemmer av kontrollutvalget	8
49/11 Klorlekkasjen ved Oset vannrenseanlegg	8
50/11 Skatteregnskapet for 2010	10
51/11 Bykassens og lånefondets regnskaper for 2010. Byrådets beretning for 2010	11

Rapport 6/2011 - Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen - Samlerapport 2010

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen legger med dette fram rapport 6/2011 *Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen – Samlerapport 2010*.

Gjennomgang av intern kontroll og regelverksetterlevelse på ulike områder innenfor økonomiforvaltningen er en del av regnskapsrevisjonen. I forbindelse med regnskapsrevisjonen for 2010 har det vært utført flere undersøkelser som gjelder for flere av kommunens virksomheter.

I denne rapporten oppsummerer Kommunerevisjonen gjennomføringen og resultatene av følgende fem undersøkelser:

- Startlån
- TT-kjøring
- Reiseregninger og serveringsutgifter
- Merverdiavgift – gjennomgang av enkelte problemstillinger
- Husleie

Resultatet av disse undersøkelsene er ikke tidligere rapportert til kontrollutvalget.

Det er avdekket enkelte mangler i rutiner og varierende praksis ved merverdiavgiftsbehandling knyttet til import av varer, fjernleverbare tjenester og justeringsreglene for kapitalvarer.

Kommunerevisjonen har ikke funnet vesentlige avvik i noen av undersøkelsene. Feil og avvik er tatt opp med den enkelte byrådsavdeling/virksomhet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar rapport 6/2011 – *Ulike undersøkelser i regnskapsrevisjonen – Samlerapport 2010* til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 26.04.2011 m/vedlegg

Sykehjem i Oslo - Terskel for sykehjemsplass slik bestillerkontorene ser det

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har tidligere gjennomført forvaltningsrevisjon av bydelenes behandling av søknad om fast plass i sykehjem, jf rapport 7/2007 *Bydelenes behandling av søknad om fast plass i sykehjem* behandlet i kontrollutvalget 03.05.2007 (sak 50), med oppfølging behandlet i utvalget 15.12.2009 (sak 93).

Kommunerevisjonen gjør her rede for noen av resultatene vedrørende Oslo kommune fra en undersøkelse om tildeling av sykehjemsplass i alle kommuner i Akershus og bydeler i Oslo. Undersøkelsen ble gjennomført av Senter for omsorgsforskning, Høgskolen i Gjøvik på oppdrag av Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Undersøkelsen ble gjennomført som en spørreskjemaundersøkelse og er en kartlegging av praksis ved tildeling av sykehjemsplass. Alle enhetsledere og inntil fire saksbehandlere i Akershuskommunene og Oslos bydeler svarte på spørreskjemaet. I alt 119 skjemaer ble besvart, 62 av disse fra Oslos bydeler. I denne saken gjør vi først og fremst rede for resultatene i Oslo, men tar også med et eget avsnitt med sammenligninger med Akershuskommunene.

Oslodelen av undersøkelsen viser blant annet at:

- 66 prosent mener at terskelen for sykehjemsplass er passe og 35 prosent mener den er for høy
- 72 prosent mener at vedtakene skjer uavhengig av bydelens ressurser
- 34 prosent oppgir at samtykkekompetanse ikke alltid blir dokumentert
- 37 prosent oppgir at når "kvote/dekningsgraden er nådd" så settes pasientene på venteliste eller vedtak utsettes
- 60 prosent mener at det er stor grad av enighet mellom bestillerkontor og hjemmetjeneste om behov for sykehjemsplass og 40 prosent mener at det i noen grad er enighet

Kommunerevisjonen vil i denne sammenheng vise til at det i byrådets årsberetning for 2010 redegjøres for et arbeid for å gjennomgå praksis for behandling av søknader om og tildeling av sykehjemsplass ved bydelenes bestillerkontor. Målet er en mest mulig ensartet praksis ved vurdering av brukernes behov for sykehjemsplass. Det er etablert arbeidsnettverk med representanter for bestillerkontorene i alle 15 bydeler. Byrådsavdeling for eldre og sosiale tjenester har engasjert Fafo som skal undersøke bydelens praksis ved søknadsbehandlingen, og eventuelt foreslå forbedringer. Rapporten fra Fafo vil foreligge sommeren 2011.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonen se nærmere på utfallet av Oslo kommunes gjennomgang av praksis for behandling av søknader om - og tildeling av - sykehjemsplass i forbindelse med utarbeiding av forslag til nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i 2012 eller 2013.

Kontrollutvalget tar for øvrig saken om terskel for sykehjemsplass til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 26.04.2011 m/vedlegg

42/11

Foreløpig innberetning av mistanke om misligheter i en bydel

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen mottok høsten 2010 underretning fra Bydel St. Hanshaugen med anmodning om bistand i forbindelse med at det forelå mistanke om misligheter ved et tjenestested.

Mistanken rettet seg mot en ansatt som ser ut til å ha benyttet sin arbeidstid i kommunen til å utføre tjenester som vedkommende også fakturerte annen offentlig myndighet. Det var avdekket tre tilfeller, som alle innebar brudd på flere av tjenestestedets interne rutiner.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar foreløpig innberetning av mistanke om misligheter i en bydel til orientering.

Kontrollutvalget ber om å bli underrettet om resultatet av de undersøkelser som pågår, og eventuelle konsekvenser av de funn som fremkommer.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 26.04.2011 (u.off. § 13 jf fvl. § 13.1)

43/11

Endelig innberetning i mislighets sak

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen mottok 07.04.2011 underretning fra bydel Grünerløkka om at en ansatt i bydelen hadde begått økonomiske misligheter.

I november 2010 ble det bestilt hygieniske artikler hos Medicus Plesner AS på blå resept (frikort) tilhørende en bruker. Brukeren hadde på det aktuelle tidspunktet anledning til selv å foreta bestillingen, fordi det forelå et såkalt "vedtak om handling".

Bruker oppdaget på ordreseddelen for bestillingen at det i tillegg til varer hun selv skulle bruke, var gjort en tilleggsbestilling. Bruker rapporterte forholdet til leder i hjemmetjenesten.

Ordreseddelen viste at verdien av tilleggsbestillingen utgjorde kr 1670.

Den ansatte i hjemmetjenesten har overfor virksomheten erkjent at den aktuelle artikkelen var til eget bruk. Vedkommende har forklart at bestillingen ble gjort etter avtale med bruker. Avtalen var, ifølge den ansatte, at hun skulle betale bruker for verdien av varen. Det hadde hun etter eget utsagn også gjort.

Bruker kunne i samtale med hjemmetjenesten på sin side ikke huske at de to hadde inngått noen avtale om at den ansatte kunne handle på brukers frikort, mot å betale verdien av varen til bruker. Brukeren kunne heller ikke huske at hun hadde fått betaling for varen. Vedkommende ansatt har ikke kunnet dokumentere betaling til bruker.

Det er ikke endelig avklart hvem at de to involverte som foretok bestillingen.

Det er for øvrig NAV (stat), og ikke den aktuelle brukeren, som påføres et økonomisk tap ved misbruk av frikort.

Vedkommende ansatt ble avskjediget i mars 2011, etter forutgående uttalelse fra Byrådsavdeling for finans og næring. Vedkommende har, ifølge bydelen, gjennom sin fagforening varslet søksmål mot kommunen. Forholdet er politianmeldt.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar endelig innberetning av mislighetssak i hjemmetjenesten i Bydel Grünerløkka til orientering.

Kontrollutvalget ber om å bli orientert om resultatet hvis det i saken fremmes søksmål mot Oslo kommune. Utvalget ønsker også å bli orientert om utfallet av politianmeldelsen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 26.04.2011

Saken gjelder:

Herved framlegges Kommunerevisjonens budsjettforslag for 2012.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget anbefaler at det framlagte budsjettforslag vedtas.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 26.04.2011 m/vedlegg (u. off. § 14, første ledd)

45/11

Budsjett for kontrollutvalget 2012**Saken gjelder:**

Forslag til budsjett for kontrollutvalget for 2012 legges med dette fram.

Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget anbefaler at det fremlagte budsjettforslaget for 2012 for kontrollutvalget vedtas.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 26.04.2011 m/vedlegg (u.off. § 14 første ledd)

46/11

Årsrapport om Kommunerevisjonens virksomhet 2010**Saken gjelder:**

Kommunerevisjonen legger med dette fram årsrapport om virksomheten i 2010. Årsrapporten utfyller det som framgår i årsberetningen, og inkluderer sammendrag av rapportene publisert i 2010.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonens årsrapport 2010 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 27.04.2011 m/vedlegg

47/11

Arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner - rutine for innspill fra kontrollutvalget

Saken gjelder:

I kontrollutvalgets møte 25.01.2011 (sak 8) ble det reist spørsmål om en fastere rutine for innspill til forvaltningsrevisjon fra utvalgets medlemmer og for Kommunerevisjonens behandling av disse innspillene. De senere årene har Kommunerevisjonen fremmet samlede forslag til nye forvaltningsrevisjoner to ganger i året, til kontrollutvalgets møter i januar og august. Ved behov har utvalgets medlemmer eller Kommunerevisjonen også fremmet forslag i andre møter. Ved behandling av disse sakene har medlemmer av utvalget gjerne kommet med innspill til ytterligere forvaltningsrevisjoner, innspill som Kommunerevisjonen etter avtale med utvalget i hovedsak har vurdert med tanke på neste planprosess.

Kommunerevisjonen foreslår at dette opplegget suppleres ved at Kommunerevisjonen i mai og november hvert år fremsender sak med informasjon om foreløpige føringer for arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner og spørsmål om innspill fra kontrollutvalget. Det foreslås også at Kommunerevisjonen i november hvert år fremmer forslag til revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon påfølgende år.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonen informere om foreløpige føringer for arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner i mai og november hvert år slik at utvalget har muligheter til å komme med innspill.

Kontrollutvalget ber Kommunerevisjonen fremme forslag til revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon påfølgende år, til utvalgets møte i november.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 26.04.2011

Forvaltningsrevisjon 2011 - Innspill fra medlemmer av kontrollutvalget

Saken gjelder:

Kontrollutvalget vedtok 25.01.2011 (sak 8):

Kontrollutvalget slutter seg til:

1. Forslaget til revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon i 2011.
2. Forslaget til forvaltningsrevisjonsprosjekter og oppfølgingsundersøkelser med oppstart 1. halvår 2011.
3. Det benyttes inntil 2000 timer til mislighetsrettede undersøkelser i 1. halvår 2011.

Kontrollutvalgets medlemmer kom også med en rekke innspill til nye forvaltningsrevisjoner, i hovedsak innspill som utvalget ba Kommunerevisjonen vurdere med tanke på saken om forvaltningsrevisjon med oppstart i annet halvår 2011 som Kommunerevisjonen normalt fremmer i august. Det kom også enkelte innspill til undersøkelser som gjennomføres eller startes i første halvår 2011. Det kom dessuten et innspill som Kommunerevisjonen oppfattet gjaldt kontrollutvalgets sak 9/11 *Opplegg for ekstern kvalitetskontroll av forvaltningsrevisjon*. Det har Kommunerevisjonen følgelig ikke behandlet her.

I forbindelse med påfølgende møter 01.03.2011 og 29.03.2011 kom det ytterligere innspill til nye forvaltningsrevisjoner.

Kommunerevisjonen gjør i denne saken rede for de mottatte innspillene og Kommunerevisjonens vurdering av disse.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen om Kommunerevisjonens arbeid med innspillene til nye og igangsatte forvaltningsrevisjoner til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 26.04.2011

Klorlekkasjen ved Oset vannrenseanlegg

Saken gjelder:

Natten mellom 01.03.2011 og 02.03.2011 var det en betydelig lekkasje av natriumhypokloritt (klor) fra Oset vannbehandlingsanlegg til Akerselva. Det tok ca.12 timer før lekkasjen ble oppdaget, og på det tidspunktet var nesten alt liv i elva borte.

Revisjonsselskapet Deloitte fikk primo februar i oppdrag fra Kommunerevisjonen å bidra til en forvaltningsrevisjon av Vann- og avløpsetatens fjernkontrollsystem for overvåking og styring av vann- og avløpstransport, jf kontrollutvalgets vedtak i møte 26.08.2010, sak 63. For å identifisere en mulig forbindelse mellom klorlekkasjen og fjernkontrollsystemet er klorlekkasjen undersøkt nærmere. Det er videre gjennomført en overordnet sårbarhetsvurdering for vannkvalitet og ytre miljø. Det vises til vedlagte notat for detaljer. I denne saken oppsummeres notatet, i tillegg til at det gis informasjon om status knyttet til fylkesmannens tilsyn på området.

Etter lekkasjen, den 09.03.2011, gjennomførte Fylkesmannen i Oslo og Akershus kontroll ved Oset vannbehandlingsanlegg. Fylkesmannen avdekket følgende avvik:

1. Ikke tilstrekkelige barrierer for å hindre uønskede klorutslipp, jf. forurensingsloven § 7, 1. ledd (plikten til å hindre forurensing).
2. Manglende dokumenterte risikovurderinger for ytre miljø, jf. internkontrollforskriften § 5.
3. Ikke tilstrekkelig oppfølging av leverandør, jf. internkontrollforskriften § 6 (samordning).

For avvik 1 fikk etaten pålegg om raskest mulig å etablere en tilstrekkelig barriere for å forhindre lignende utslipp. Frist for skriftlig tilbakemelding ble satt til 30.03.2011. I sitt svar redegjorde etaten for en rekke gjennomførte og planlagte tiltak. For avvikene 2 og 3 ble tilsvarende frist satt til 01.06.2011.

Fylkesmannen påla i tillegg Oslo kommune å gjennomføre undersøkelser av hvilke effekter utslippet av klorvann fra Oset vannbehandlingsanlegg har hatt på det totale økosystemet i og langs Akerselva og utløpet til Oslofjorden. Basert på undersøkelsene skal det gjennomføres en konsekvensutredning knyttet til hvilke tiltak som bør gjennomføres på kort og lang sikt. Resultatene fra undersøkelsene inkludert forslag til tiltak skal sendes Fylkesmannen innen 01.06.2011.

Klorlekkasjen oppsto i en periode hvor ekstra kloring var iverksatt grunnet pågående test av det nye rensenanlegget. Lekkasjen skyldtes brudd i en skjøt på en overføringslange. Kommunerevisjonen karakteriserer dette som en feil grunnet svakhet både i slangeklemme og i liming. Etaten har tatt opp med leverandør risikoen ved skjøting av ledningene og stilt krav om heltrukne ledninger, uten at dette er etterkommet av leverandøren. Som følge av uenighet mellom leverandøren og etaten tok leverandøren ut søksmål mot Oslo kommune i april 2010. Etaten har ikke gjennom sin videre håndtering av saken sørget for kompensierende tiltak. Kommunerevisjonens oppfatning er ellers at lekkasjen ga et ekstra stort utslipp over tid grunnet:

- Feil i en mottrykkventil i pumperommet. En høydeforskjell på ca. 30 meter utløste en "heverteffekt" som førte til et ekstra høyt trykk i utstrømmingen av klor.
- Alarmfunksjonen i mengdemåleren i pumperommet skulle varslet ved unormalt stor klordosering, men var aldri koblet til.
- Etaten har gått over fra klor til UV for rensing av vann. Slik anlegget er satt opp nå skal det ikke finnes målbare mengder klor i rensert vann. Etaten har derfor ikke alarm ved manglende klor.
- Ingen måling av vannets evne til å lede elektrisitet; som er en teknikk for å avdekke, eksempelvis klor, i bekken som renner ut i Akerselva.
- Store deler av anlegget har ikke anordninger som kan samle opp eventuelle lekkasjer.

Etaten har ikke dokumentert risikovurderinger knyttet til ytre miljø.

Etaten benytter flere andre fjernkontrollsystemer for å overvåke og styre sine prosesser knyttet til vann- og avløpshåndtering, herunder systemer ved de tre vannbehandlingsanleggene og ved avløpsrensaneanlegget på Bekkelaget. Det innledningsvis nevnte fjernkontrollsystemet som er under revisjon støtter en døgnkontinuerlig bemannet vaktordning på Helsefyrtårnet og kan fungere som sentral for alarmer for alvorlige hendelser ved Oset. Den aktuelle alarmen på Oset var imidlertid ikke satt opp for dette.

Kommunerevisjonen vil i kjølvannet av denne saken, og øvrige undersøkelser rettet mot Vann- og avløpsetaten, vurdere om det er behov for ytterligere undersøkelser.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget ser svært alvorlig på at klorlekkasjen ved Oset vannbehandlingsanlegg kunne oppstå og at varslingssystemene ikke fungerte hensiktsmessig. Kontrollutvalget forutsetter at etaten iverksetter tiltak som hindrer at slikt skjer igjen og at byrådet følger opp at slike tiltak blir gjennomført.

Saken oversendes samferdsels- og miljøkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 27.04.2011 m/vedlegg

50/11

Skatteregnskapet for 2010

Saken gjelder:

Oslo kemnerkontors årsrapport for 2010 og Skatteetatens "Kontrollrapport 2010 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Oslo kommune" legges fram for kontrollutvalget. Vedlagt årsrapporten er det en samlet oppstilling av skatteregnskapet for 2010.

Fra 01.07.2004 ble ansvaret for revisjonen av kommunenes skatteregnskaper overført fra kommunerevisjonene til Riksrevisjonen. I Skattedirektoratets brev av 21.02.2005 til landets kommuner ble behandlingen av skatteregnskapet etter endringene i revisjonsansvaret omtalt. Skattedirektoratet uttalte bl.a.:

Det er forutsatt at de kommunevise skatteregnskapene avgis overfor Skattedirektoratet v/skattefogden, og anses som delregnskaper til Skatteetatens samlede regnskap.

Stortinget foretar desisjon av Skatteetatens samlede regnskap. Skattedirektoratet anser det derfor ikke lenger som naturlig at kommunestyret skal foreta en formell desisjon av den enkelte kommunes skatteregnskap.

Etter "Midlertidig instruks for skattefogdens kontroll av skatteregnskapet" skal skattefogden innen den 15.2. året etter regnskapsåret utarbeide en kontrollrapport for skatteoppkreverfunksjonen i den enkelte kommune.

Skattedirektoratet uttalte at det anså det som naturlig at kemneren oversender skatteregnskapet og tilhørende redegjørelse til kommunestyret og kontrollutvalget. Kontrollutvalgets vedtak sendes bystyret med kopi til byrådet. Som for andre regnskaper er det byrådet som innstiller til bystyret.

Sekretariatslederen følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kemnerkontorets årsrapport for 2010 av 20.01.2011 og Skatteetatens kontrollrapport av 15.02.2011 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 27.04.2011 m/vedlegg

51/11

Bykassens og lånefondets regnskaper for 2010. Byrådets beretning for 2010

Saken gjelder:

Forslag til kontrollutvalgets merknader/uttalelse vil bli ettersendt.

Kontrollutvalgets sekretariat, 28. april 2011

Reidar Enger
sekretariatsleder